Received November 9, 1769.

II. Brevis Narratio de Structura et Effectu Speculorum causticorum parabolicorum à defuncto D^{no} Hoesen Dresdae elaboratorum, quae nunc à D^{no} Ehrard, sub Arce Dresdensi babitante, possidentur. Auctore D^{no} Wolfe, M. D.

Read Jan.

RBIS vel rectius fegmentum parabolicum concavum ex pluribus afferibus folidioris ligni compositum, et in convexa parte baculis tam a vertice divergentibus, quam transversis probe colligatum et firmatum, obductum est in concava parte laminis aurichalceis, quarum craffities circiter pollicis, longitudo pedum quatuor cum dimidio, latitudo vero pedum duorum cum dimidio. Hæ laminæ tanto studio inter se sunt conferruminatæ, ut linea jungens duas tales laminas vix appareat: splendore vero tali pollent, qualis summa cum cura poliendo conciliari aurichalco potest. Suspenditur et movetur tale speculum inter duo brachia semicirculi lignei, mobilis circa axim ligneum verticalem, insistentem pedibus tribus, eorumque rotulis. Pondus pro ratione magnitudinis valde exiguum, ut unica manu in omnem situm facile dirigi possit. Anteriorem

[5]

riorem speculi partem subtendit arcus ferreus ½ pollicem crassus, versus medium, hoc est in ipso loco soci ustorii, in annulum efformatus, qui annulus ex utraque parte surcam ferream gerit, quibus vasculum ferreum corpus examinandum continens imponitur. Possidet Dnus Erhard sex talia specula, quorum quatuor magis persecta sequentes habent dimensiones.

Num.	Perimeter.		Diameter seu Ordinata.		Profunditas seu Abscissa.		Distantia foci a vertice.	
	Ped.	Pollic.	Ped.	Poll.	Ped.	Poll.	Ped.	Poll.
1.	29	4	9	7	1	4	4	0
2.	21	0	6	8	0	104	3	1
<i>3</i> •	16	4	5	I	0	101	I	10
4.	13	2 1	4	2	0	7	1	9

Pes Dresdensis ad Londinensem sere ut 13:14. Primum speculum pro faciliori transportatione in duas partes divisum est. Curvaturam horum speculorum satis exactam esse, patet ex eo, quod diameter soci priorum quatuor dimidium pollicem non excedat. Utinam color et politura speculorum metallicorum iis conciliari posset! Essectus horum, urendo, calcinando, fundendo, vitrissicando, multum superat quodcunque de hujus generis experimentis innotuit. Durissimi lapides vix pauca secunda temporis resistunt: metalla cito persorantur: vegetabilia nictu oculi comburuntur in cinerem et vitrum, æque ac ossa animalium in calcem et vitrum.

Lubet hic referre pauca experimenta a D^{no} D^{re} Hoffman, nuper instituta, cum speculo quod tertium in ordine.

1. Minera argenti nativi in lapide talcoso viridi, fundebatur tempore unius secundi, absque ullo sumo.

Post

Post unius minuti primi fusionem inveniebantur permulta argenti granula lapidi in vitrum nigrum mutato adhærentia.

2. Minera cupri pyriticosa Sassendensis cum malachite intersperso sluebat, uti præcedens, in momento: et tribus secundis vix elapsis, guttæ rubræ depluebant, quæ frigesactæ cuprum fragile erant; lapis vero nunc erat vitrum ex rubro nigrum.

3. Minera stanni polyedra Altenburgensis in momento sluens, post unius minuti susionem, inveniebatur multa stanni grana dimissise; ipse vero lapis

quarzolus in vitrum nigrum mutatus erat.

4. Galena plumbi tessulis majoribus in nictu oculi fundebatur cum fumo denso, et post tria secunda temporis plumbum bonum malleabile depluebat.

- 5. Hæmatites niger striatus quarto temporis secundo incipiebat fundi, sine omni sumo, et post duo minuta prima ablato, persecti ferri aliquid adhærere cernebatur.
- 6. Asbestus Hungaricus tempore trium secundorum in vitrum abibat ex slavo viride.
- 7. Glacies Mariæ Eislebensis in momento calcinabatur; post 4 vel 5 minuta prima in loco soci perforabatur, atque in vitrum ex viridi slavum vertebatur, simile illi quod ex asbesto provenit.

8. Schistus vulgaris niger tegularis tempore duorum

secundorum abibat in vitrum nigrum.

9. Marmor nigrum in loco, quem focus attingebat, tempore aliquot secundorum calcinabatur, et post unum minutum primum hinc inde sundi incipiebat.

10. Frustum lapidis sabulosi martialis tempere tri-

um secundorum in vitrum nigrum fundebatur.

11. Num-

11. Nummus aureus Hispanicus (a pistole) fundebatur intra duo secunda, susus niger apparebat.

12. Florenus Saxonicus (balf a crown) in momento fundi incipiebat, et intra tria secunda jam perforatus erat.

13. Clavus ferreus ex rota, tempore trium secundorum sluebat, et tempore quinque jam tres serri guttæ pisi majoris magnitudine confluxerant in unam, insimulque vitri viridis parum productum erat.

14. Si ignis cum flamma intra focum et speculum ponatur, tempore nocturno obscuro, magna circumjacens plaga ita illuminatur, ut etiam in horologio turris distantis numerus horam indicans discernatur.

15. Si ignis prunarum bene accensarum ponatur directe ante speculum, licet notabili distantia, calor in soco satis intensus percipitur, ut etiam candela accendi, vel aliæ res inflammabiles comburi possint.

16. Si vero prunæ accensæ in ipso soco ponantur, et radii inde egressi a speculo reslexi ab alio speculo in distantia satis notabili excipiantur, poterunt res instammabiles in hujus secundi speculi soco positæ accendi.

17. Experimenta duo ultima non folum succedunt cum ipsis prunis accensis, sed etiam, cum fornace fortiter calesacto, in soco speculi posito, vel juxta experimentum 15^{tum} ante eundem, distantiis nempe probe selectis.

18. In camera obscura imagines objectorum ab his speculis reflexæ distincte et cum propriis coloribus repræsentantur. Præterea cum microscopio solari hæs specula utiliter combinari possunt.

19. Si duo specula in notabili distantia, uti 50 passium, directe sibi invicem opponantur, et in

foco unius verba quædam voce admodum depressa proferantur, vel horologium minus marsupiale ibi ponatur, poterunt ista verba vel horologii vibrationes in foco alterius speculi distincte audiri.

Qu. Specula Archimedea erantne diversa ab his? Certe parabola, cujus parameter bis mille pedum, non difficulter describitur. Forte etiam radii a tali speculo reflexi, post focum a lente excipi, et situ parallelo ad omnem distantiam mitti possent, habita nempe ratione susibilitatis vitri.

Sept. 2, 1768.